

verebilir. Rousseau, *Emile*'de bu bulanıklığın ve karmaşanın doğurabileceği sonuçlara şu şekilde değinir: "Hikayedeki ahlaki sonuçlar öyle karışık yollardan ortaya çıkıyor ki, bu dolambaçlı yolu takip ederek sonuca ulaşmayı başaran çocuklar öğrendikleriyle fazilete değil, kötülüğe yönlendirilmiş oluyorlar."⁹ Aynı konu Platon'da şu şekilde ifade bulur: "Çocuk açığı, gizli kapaklıyı ayırt edemez. Bu yaşta duydukları sözlerin, iyilik yolunu gösterecek güzel masallar olmasına çok önem vermeliyiz."¹⁰ Kapalı ve dolambaçlı söyleyişler, derin ruhbilimsel çözümler, ayrıntılı tasvirler ve anlatımlar çocuğun sınırlı olan ilgisini, algısını ve dikkatini dağıtmaya yeter. "Kapalı" veya "dolaylı söyleyiş", çocukların dünyasına yabancıdır. Bu nedenle çocuk edebiyatındaki asıl hermeneutik öge, metnin kapalılığının anlaşılması değil, çocuğun dünyasındaki kapalılığın anlaşılmasıdır.

Edebiyat ve sanat eserlerinde tip oluşturmak, bu tiplere belirli değerler, huylar ve davranış biçimleri kazandırmak ve onların iyi bir tasvirini yapmak, sanat eserinin başarı koşulları arasındadır. Ele aldığı tiplerle belirsiz ve bulanık bir görünüm sunan, tiplerini iyi cisimleştiremeyen, onlara kendi karakterlerine uygun davranışlar kazandıramayan, bu karakterleri davranış ve sözleriyle besleyemeyen ve böylece kendi tiplerini başarılı bir şekilde görünüşe çıkaramayan sanatçı, başarısız bir sanatçıdır. Sanat eserinde bu tiplerin öyle önemli bir yeri vardır ki, sanatçılığı "tip oluşturma" olarak bile tanımlayabiliriz. Öteden beri, sanat eserlerinde böyle tipler yaratılır, onlara davranışlar ve kişilikler yüklenir. Bunun en eski ve en yaygın örnekleri masallardır. Masallarda iyi ve kötü, soylu ve sıradan, cömert ve pinti, cesur ve korkak tipler ele alınır. Mesajlar bu tipler üzerinden verilir, espriler bu tipler üzerinden yapılır. Bu nedenle onlar, yalnız eğlendirici değil, aynı zamanda eğitici bir niteliğe de sahiptirler. Sanat eserleri eğiticilik işlevini bu tipler vasıtasıyla gerçekleştirirler. Bu özelliğinden ötürü, çocuk edebiyatında tiplere belli değerler yüklenirken dikkatli olunması, yalnız sanatsal değil, aynı zamanda pedagojik bir zorunluluktur. Bu konuda iki örnek verebiliriz. Platon şöyle der: "Masallarda eğri insanların mutlu, doğruların mutsuz olduğunu görüyoruz. Eğriliğini gizlemesini bilen türlü nimetlere kavuşuyor; doğru insansa, başkalarına yararlı, kendisine zararlı oluyor. Bu çeşit sözleri de söyletmemeliyiz şairlere."¹¹ Aristoteles de *Poetika*'sında tipler üzerinde önemle durur, soylu ve cömert bir kişinin bu özelliğinden ötürü acınacak duruma düşmesinin, seyirci üzerinde doğurabileceği olumsuz etkilere değinir. "Buna göre tragedya ozanının yapacağı şey şudur: Ne erdemli kişileri mutluluktan felakete düşmüş olarak göstermeli; çünkü böyle bir hal, korku ve acıma değil, tersine yalnızca öfke uyandırır, ne de kötü kişileri felaketten mutluluğa ermiş olarak göstermeli; çünkü

